Telefon № 11. Dodatek bezpłatny „Nasz Dodatek Ilustrowany". Cena 25 groszy.

Gazeta Nowska

Abonament miesięczny w ekspedycji 90 groszy, z opłatą pocztową 98 groszy. W razie wypadków, spowodowanych siłą wyższą, przeszkód w zakładzie lub tem podobnych nie przewidzianych okoliczności, wydawnictwo nie odpowiada za dostarczenie pisma, a abonenci nie mają prawa domagać się niedostarczonych numerów lub odszkodowania.

Od ogłoszeń pobiera się za 1-łam. wiersz 15 groszy. Reklamy przed działem ogłoszeń wiersz 35 groszy. — „Gazeta Nowska" wychodzi 1 raz tygodniowo a mianowicie w piątek. — Wydawca, drukiem i nakładem Władysława Wesołowskiego w Nowem (Pomorze). Prenumerata płatna zgóry. Ogłoszenia płatne natychm. Redaktor odpowiedz. Władysław Wesołowski, Nowe.

Nr. 9. Nowe, sobota 4-go marca 1933 r. Rok X.

Porządek nabożeństw:

W niedzielę 5-go marca. I msza św. o godz. 8-mej, II msza św. o 9-tej, suma o ½ 11-tej, z wystawieniem P. S. i procesja.

O godzinie 3-ej gorzkie żale i procesja.

W piątek o 4-tej droga krzyżowa.

WIELKI UDZIAŁ W KURSIE PRZECIWGAZOWYM.

W dniu 1 marca b. r. o godzinie 7,30 wieczorem rozpoczął się kurs O. P. G. w Nowem przy udziale około 600 osób.

Kurs otworzył krótkiem przemówieniem miejscowy prezes koła L. O. P. P., objaśniając cel i ważność tegoż. P. Dr. Neumann potwierdził ważność kursu i prosił obecnych, aby i następne dni, tak licznie jak dziś, przybywali.

Instruktor obwodowy p. Ponczek wygłosił bardzo treściwy i pouczający referat, dotyczący obrony przeciwgazowej. Po referacie zapisało się bardzo wiele do drużyn ratowniczych, obserwacyjnych itd.

Kursa te trwać będą do 12 marca b. r. Poleca się o branie jaknajliczniejszego udziału w tychże.

LIKWIDACJA ZALEGŁOŚCI W HANDLU.

Na terenie min. skarbu prowadzone są obecnie prace, pozostające w związku z postulatami, wysuniętemi przez komisję dla spraw handlu przy min. przemysłu i handlu w sprawie likwidacji zaległości podatkowych. Według tego projektu, min. skarbu zadecydowało nie przeprowadzać żadnej generalnej likwidacji zaległości podatkowych, wyrażając natomiast zgodę na szerokie zastosowanie rozporządzeń już obowiązujących w zakresie indywidualnych umarzań zaległości podatkowych na wypadek stwierdzenia istotnie krytycznej sytuacji gospodarczej poszczególnych przedsiębiorstw kupieckich.

Za zaległości podatkowe uznane będą wszystkie podatki niezapłacone do dnia 1 stycznia 1933 r. Za podatki nieściągalne uznawane będą sumy ustalone w ten sposób, że jeżeli płatnik posiadać będzie na składzie towar wartości 30 — 40 proc., to zaległości podatkowe będą umarzane, a płatne będzie jedynie 30 — 40 proc. sum należnych z tytułu zaległych podatków skarbowi państwa.

JAK BĘDZIEMY POŚCIĆ.

1. Pościć t. zn. jednorazowo w ciągu dnia najeść się do sytości i wstrzymać się od mięsnyph potraw należy w Środę Popielcową, w piątki i soboty W. Postu (w Wielką Sobotę aż do południa), w Suche Dni, w wigilję Bożego Narodzenia, Zielonych Świątek, Wniebowzięcia N. Marji P. oraz Wszystkich Świętych.

2. Pościć, ale nie wstrzymywać się przy żadnym posiłku od potraw mięsnych i równocześnie rybnych, należy we wszystkie poniedziałki, wtorki, środy i czwartki W. Postu. Pościć winni ci, którzy ukończyli rok 21 życia, a nie rozpoczęli jeszcze roku 60, o ile nie są złożeni chorobą, albo po chorobie przychodzą do zdrowia i o ile nie pracują ciężko.

3. Od potraw mięsnych wstrzymać się winni wszyscy od 7 roku życia we wszystkie piątki całego roku.

4. Święto przypadające na dzień postu lub powstrzymania się od potraw mięsnych poza W. Postem znosi wszelki post i wszelką powciągliwość od potraw mięsnych.

5. Nabiału (mleko, masło, ser, jaj) wolno używać we wszystkie dni roku, tak samo tłuszczu, margaryny i smalcu do kraszenia potraw i smarowania chleba.

PONIŻEJ 1 ZŁOTEGO NIE BĘDZIE ŚCIĄGANA ZALEGŁOŚĆ PODATKOWA.

Ministerstwo skarbu wydało okólnik, regulujący sprawę ściągania drobnych zaległości podatkowych, by usunąć egzekwowanie groszowych sum, których koszt ściągnięcia niejednokrotnie przekracza o wiele należność.

Otóż ministerstwo zarządziło, aby zaniechane zostały egzekucje należności poniżej jednego złotego. Wszystkie zaległości poniżej 1 złotego doliczane są obecnie do wymiarów bieżących.

PIERWSZA KOBIETA W AKADEMJI HISZPAŃSKIEJ.

Mercedes Gaibrois de Ballestros, żona znanego pisarza hiszpańskiego, Antonio Ballestros, wybrana została członkiem Hiszpańskiej Akademji Historycznej. Jest to pierwsza kobieta, która zasiada w Akademji Hiszpańskiej.

Komunikat.

Z dniem 1 marca b. r. zaprowadzono ruch przekazowy między Polską a Niemcami. Kwota przekazu do Niemiec nie może przekraczać 800 mk. niem., a z Niemiec do Polski 1700 zł.

Rozmowy telefoniczne przeprowadzone od godz. 19-tej do 7-mej rano zniżono o 20 proc., od godz. 21-ej do 8-ej rano o 40 proc.

Z dniem 1 marca zaprowadzono wymianę przesyłek pocztowych za pobraniem (t. j. za zaliczką) między Polską a Austrją, Czechosłowacją, Estonją, Finlandją, Łotwą, Szwajcarją i Węgrami. Bliższych informacyj udziela urząd pocztowy.

(—) K. Dziedziak, Naczelnik urzędu.

Kryzys i metakryzys.

Wśród powodzi mniej lub więcej trafnych analiz obecnego przesilenia, jego przyczyn, rozwoju i skutków, na wyróżnienie zasługuje praca dr. Rogera Battaglii. Zdaniem autora sceptycyzm w odniesieniu do klasycznej teorji kryzysowej nie znajduje dostatecznego uzasadnienia. Źródłem tego sceptycyzmu jest przedłużenie się przesilenia, jego pogłębienie w rozmiarach dotychczas niespotykanych. Jakkolwiek u podstaw kryzysu obecnego znajduje się klasyczna przyczyna — nadprodukcja, to jednak dalszy rozwój objawów przesileniowych nie odbywa się w sposób normalny, opóźniając automatyczne zlikwidowanie przesilenia.

Wypływa to stąd, iż obok kompleksu gospodarczego kryzysu występuje w obecnej epoce zespół nowych, a więc nie objętych teorją i przez nią nieprzewidzianych zjawisk. Kryzys, jaki dziś przeżywamy, powstał w znacznej mierze pod wpływem przyczyn pozagospodarczych. U kolebki nadprodukcji stały takie czynniki, jak związana z wojną nadmierna rozbudowa warsztatów przemysłowych, rolniczych i transportowych, jak postępy techniki produkcyjnej itp. Od strony konsumcji działały takie momenty pozagospodarcze, jak wyłączenie Rosji i Chin poza obręb normalnej wymiany międzynarodowej.

Działalność czynników pozagospodarczych koncentrowała się jednak głównie na odcinku, który autor nazywa metakryzysowym. Metakryzys bowiem to obecna polityka państw zewnętrzna i wewnętrzna, a następnie wpływ tej polityki na usposobienie kapitałów. U źródeł metakryzysu znajdujemy: a) pierwotny interwencjonizm niektórych państw w międzynarodowym obrocie towarów, sił do pracy i kapitałów, płynący z założeń egotycznej polityki handlowej bądź merkantylnej, bądź autarkicznej, b) popłoch kapitałów i jego przyczyny, c) interwencjonizm wtórny państw w międzynarodowym obrocie spowodowany popłochem kapitałów i jego skutkami.

Klasyczny przykład pierwotnego interwencjonizmu państw stanowi merkantylna polityka Stanów Zjednoczonych, które będąc państwem wierzycielskiem uniemożliwiły przez prohibicyjną taryfę celną dłużnikom spłacanie długów w drodze naturalnej, a więc przez przywóz towarów, ściągając ku sobie znaczną część światowych zapasów złota, a równocześnie dezorganizując polityką lekkomyślnego udzielania kredytów system pieniężny państw dłużniczych. W odróżnieniu od merkantylizmu północno-amerykańskiego, interwencjonizm większości państw europejskich był zjawiskiem wtórnem, środkiem obrony przeciwko temu merkantylizmowi, przeciwko dumpingowi, oraz trudnościom w sferze polityki międzynarodowej.

Drugi kompleks metakryzysowy stanowi nieufność, a nawet popłoch kapitału. Nieufność ta spowodowana jest bądź to polityką zewnętrzną, bądź wewnętrzną państw. Pierwsza doprowadziła do zawikłania sytuacji międzynarodowej, niepokoju i gróźb wojennych. Druga, krępując swobodę ruchów i dyspozycji przedsiębiorstw, a więc kapitału, zagrażając ich rentowności, utrudnia ich akumulację i renowac. Przerost budżetów publicznych, przerost świadczeń socjalnych i podatkowych, regulowanie produkcji, handlu i cen, jednem słowem daleko idąca ingerencja państwa w życie gospodarcze, wszystko to wpływa na niepokój kapitałów i ich niechęć do angażowania się w proces produkcyjny.

Konkluzje do których dochodzi autor są proste. Wystarczy usunąć interwencjonizm handlowo-polityczny pierwotny, merkantylistyczny, oraz autarkiczny, pierwotne przyczyny popłochu kapitału (objawy wojen, przerost budżetów publicznych i polityki socjalnej, antykapitalistyczny fiskalizm) usunąć lub złagodzić fatalne skutki dotychczasowych błędów w zakresie nadmiernego odłużenia — reszta zaś dokona się sama. Wtedy zniknie samoczynnie interwencjonizm wtórny po usunięciu jego przyczyn, a kryzys funkcjonalny przy znacznie swobodniejszym, niż obecnie obrocie towarów i kapitałów zacznie się likwidować sam w klasyczny sposób.

Autor stwierdza, że trudności, piętrzące się przed takiem rozwiązaniem są wielkie i że ich przezwyciężenie zależy od zwycięstwa idei solidaryzmu międzypaństwowego, oraz solidaryzmu wewnętrzno-gospodarczego, obejmującego szczególną opieką nietylko warstwy upośledzone, lecz również kapitał i zysk przedsiębiorcy, jako współczynniki produkcji. Niewątpliwie za pomyślny objaw należy uznać fakt, że podczas gdy przez szereg lat prace międzynarodowe atakowały nieraz jedynie odcinki wtórne, to ostatnio daje się zauważyć koncentracja na podstawowych sprawach: rozbrojenia, oddłużenia, wzmocnienia finansowego chwiejących się organizmów, t. j. zasilenia ich w kapitały.

Głęboka analiza ewolucji wypadków przesileniowych dokonana przez dr. Rogera Battaglię rzuca jasne światło na ten kompleks problemów gospodarczych, który niejednokrotnie zaciemniony został w sposób uniemożliwiający wyrobienie sobie poglądu na bieg wypadków w dobie obecnej. A. C.

FANTASTYCZNA STATYSTYKA AUTOMATYZACJI.

Organ angielskiej partji robotniczej „The Social-democrat" pisze: „Nowocześnie urządzona fabryka obuwia może wyprodukować dziennie przy jednym robotniku 595.000 par obuwia. Amerykański górnik wydobywa 20.000 tonn rudy rocznie, wówczas gdy jego kolega przed mniej więcej około 100 laty wydobywał tylko 800 tonn rocznie. 50 lat temu robotnik wyrabiał w cegielni 450 cegieł dziennie; w nowoczesnej cegielni produkcja cegieł sięga 400.000 sztuk na robotnika dziennie. Rolnik wyposażony dzisiaj w nowoczesne narzędzia pracy potrafi w ciągu jednej godziny wypełnić taką sumę pracy, jaka wymagałaby 100 lat temu nakładu 3000 godzin.

KOSZARY ZAMIENIONE NA ZAKŁADY LECZNICZE.

Na podstawie nowego prawa o służbie wojskowej w Szwecji z r. 1925, została pewna ilość koszar ewakuowana przez wojsko. Wobec tego, że ogromne budynki koszarowe w Oerebro, Sala, Hernesund, stoją pustkami, władze administracyjne postanowiły wyzyskać je dla innych celów i oddać do użytku cywilnego. Znacznym nakładem kosztów przerobiono więc dawne koszary na zakłady lecznicze i wyżej wymienione trzy kompleksy gmachów przeznaczono dla chorych nerwowo i umysłowo.

NOWY SKŁADNIK KRWI

odkrył prof. Seyderheim z Frankfurtu n/M. Jest to pewien odczynnik drażniący, który staje się „aktywnym" po naświetleniu promieniami ultrafioletowemi. Specjalną funkcją tego czynnika jest przyspieszenie tworzenia się czerwonych ciałek krwi t. j. hemoglobiny i wydzielania się ich z mlecza pacierzowego, źródła ich powstawania. Profesor Seyderheim nazwał ten odczynnik „Cytageniną". Zdaniem prof. S., Cytagenina może mieć pewne zastosowanie w leczeniu anemji, gruźlicy, raka itd. wówczas, gdy podziała się na nią promieniami ultrafioletowemi w celu wzmożenia jej aktywności.

NOWE STACJE RADJONADAWCZE.

Nowa stacja iskrowa o sile 35 KW w Rydze wysyłać będzie komunikaty na falach 500 mtr. długości.

Rząd francuski postanowił wybudować nową stację nadawczą dla całej Riwiery w Niecei o sile 60 KW.

Nowa stacja nadawcza dla zachodniego wybrzeża Anglji zostanie wkrótce uruchomiona w Cardiff, długość fali wyniesie 312.8 mtr.

KONFERENCJA LIGI CZERWONEGO KRZYŻA

krajów Centralnej Europy odbędzie się w Pradze czeskiej w dn. 12 i 13 kwietnia r. b. Dotychczas obiecały swój udział i wysłanie delegatów do Pragi: Niemcy, Polska, Łitwa Austrja, Estonia, Łotwa, Czechosłowacja i Węgry. Spodziewany jest także udział delegatów z Rumunji i Jugosławji.

CZY WIECIE, ŻE...

— W Pradze Czeskiej w r. 1932 liczba egzekucyj sądowych, podatkowych wynosiła przeciętnie 2 i pół tysiąca miesięcznie.

— W maju i czerwcu r. b. odbędzie się w Wiedniu II międzynarodowy konkurs śpiewu i gry fortepianowej.

— W publicznych, kolektywnych kuchniach w Rosji sowieckiej wydawano w r. 1932 obiady dla 14 miljonów osób, w tem dla 2 miljonów dzieci w wieku szkolnym.

GŁOWA POETY NA USŁUGACH FRYZJERA.

W miasteczku francuskiem Cochin umarł w tych dniach poeta Mergereaux, który w ciągu swego krótkiego, bo zaledwie 38—letniego życia, niewiele szczęśliwych dni zaznał. Prócz kilku pięknych wierszy, które zjednały mu sławę, nie posiadał innych dóbr. Musiał tedy — na wzór swego wielkiego poprzednika Villona — uciekać się do rozmaitych pomysłowych sztuczek. W ten sposób przebijał się przez życie. Przed paru laty rozeszła się w prasie paryskiej pogłoska, że Mergereaux wynalazł nowy sposób zarobkowania, mianowicie: wynajął swoją piękną kędzierzawą głowę słynnemu paryskiemu fryzjerowi. W tym celu przesiadywał codziennie po kilka godzin w salonie fryzjerskim, gdzie właściciel zakładu na jego głowie demonstrował najnowsze modne fryzury. Wyzyskiwał przytem nazwisko swego modela, ani razu nie pominąwszy okazji przedstawienia go tłumnie zebranej publiczności. Jeden z gości zapytał raz poety, czy nie uważa, że należałoby zaprotestować przeciw takiego rodzaju reklamie, na co otrzymał zrezygnowaną odpowiedź: „Już w najwcześniejszej młodości postanowiłem ofiarować swą głowę na usługi ludzkości. I dopiąłem celu"... Mergereaux umarł w nędzy.

250-a rocznica urodzin Reaumur'a.

28 lutego 1683 roku urodził się we Francji, na zamku rodzinnym pod La Rochelle, znakomity fizyk Reaumur. Jak to bywa często w życiu, sława i rozgłos związane zostały z uboczną pracą badacza, która nie miała większego znaczenia w oczach samego wynalazcy.

Nazwisko Reaumur'a zostało nazawsze związane w pojęciu ogółu z termometrem o 80-stopniowej skali podziału, niepamięć natomiast okryła wszystkie inne prace badawcze i wynalazcze na polu naukowem, które były plonem długoletniej pracy uczonego fizyka i przyrodnika.

Reaumur ulepszył tylko istniejące już wzory termometrów, określając ściśle punkt zamarzania i wrzenia, wprowadzając podziałkę 80-cio stopniową między tymi dwoma krańcowemi punktami i kontynuując ten podział i poniżej zera dla niskich temperatur. Termometr Reaumura, który był początkowo spirytusowy, a później rtęciowy, wyparł szybko z użycia niepraktyczny i nieścisły termometr gdańskiego optyka Fahrenheita, który jednak używany jest nadal w konserwatywnych pod tym względem krajach anglosaskich. Wkrótce po wprowadzeniu w życie termometru Reaumur'a wystąpił z nowym 100-podziałkowym termometrem astronom szwedzki Celsjusz. Termometr Celsjusza, ze względu na wygodniejszy podział na 100 stopni, wypiera stopniowo termometr Reaumur'a, a u nas w Polsce, został oficjalnie uznany i do użytku zakwalifikowany tylko termometr Celsjusza.

Z prac naukowych Reaumur'a większy rozgłos zyskała w swoim czasie „Historja owadów" oraz badania nad składem i właściwościami soku żołądkowego.

WSPÓLNOTY RADJOSŁUCHACZY W ANGLJI.

W Anglji utworzyły się wspólnoty radjoamatorów, którzy organizują zbiorowe słuchowiska, składając się na wspólny zakup i utrzymanie aparatu. W roku ubiegłym istniało 570 takich wspólnot, z których 30 składało się wyłącznie z bezrobotnych. W porównaniu z r. 1932, liczba tych wszystkich ugrupowań wzrosła obecnie o 31 proc.

Ubezpieczenie pracowników umysłowych.

Zmiany, wprowadzone w systemie ubezpieczeń społecznych dotyczą, gdy mowa o stałych zmianach, rozszerzenia liczby osób, które nie będą miały prawa do świadczeń, a mianowicie ze świadczeń nie korzystają osoby: 1. których zatrudnienie posiada charakter pracy sezonowej — przez okres sezonu martwego (przyczem rozporządzenie ministra określi kategorje pracowników sezonowych, jak również początek i koniec sezonów), 2. które żyją we wspólnem gospodarstwie domowem z pracodawcą i pozostają do niego w stosunku pokrewieństwa i powinowactwa, z wyjątkiem przypadku likwidacji przedsiębiorstwa; 3. które utraciły zajęcie z własnej winy lub wskutek dobrowolnego ustąpienia bez uzasadnionego powodu.

W sprawie zmniejszenia i pozbawienia świadczeń wprowadzone będą następujące uzupełnienia. Prawo do świadczeń ulega zawieszeniu: 1. jeżeli ubezpieczony otrzymał od pracodawcy odszkodowanie za rozwiązanie umowy — na okres, jakiemu odpowiada odszkodowanie, 2. na czas korzystania z pomocy leczniczej, połączonej z umieszczeniem w zakładzie leczniczym, 3. na czas niezdolności do pracy z powodu choroby, 4. na czas ćwiczeń wojskowych i służby wojskowej, 5. na czas zajęcia przejściowego, 6. na czas aresztu prewencyjnego oraz na czas kary utraty wolności, 7. na okres sezonu martwego, 8. na czas pobytu zagranicą i 9. na czas trwania strajku.

Pozatem Zakład Ubezpieczeń może pozbawić zasiłku, o ile ubezpieczony nie stosuje się do przepisów o kontroli oraz nie chce uczęszczać do wskazanej przez Zakład szkoły zawodowej lub na kursy, celem uzupełnienia przygotowania, które ułatwiłoby mu otrzymanie pracy.

Prawo do zasiłków zasadniczo trwa tylko 6 miesięcy, okres ten może być przedłużony najwyżej o 3 miesiące jedynie pod warunkiem, że stan funduszów Zakładu Ubezpieczeń na to pozwala.

Zmiany tymczasowe „kryzysowe" polegają na tem, że minister opieki społecznej ma prawo przedłużyć t. zw. okres wyczekiwania do 12 miesięcy (obecnie 6 miesięcy). Nadmienić należy, że okresem wyczekiwania nazywa się minimum czasu, uprawniające do zasiłku, w ciągu którego ubezpieczony opłacał składki. Ponadto minister może obniżać wysokość zasiłków, przy podstawie wymiaru zasiłku od 120 do 220 zł o 13 proc., od 220 — 260 zł o 23 proc., 260 — 300 zł o 25 proc., 300 — 360 zł o 28 proc., 360 — 420 zł o 31 proc., 420 — 480 zł o 34 proc., 480 — 560 zł o 38 proc., 560 — 640 zł o 43 proc., 640 — 720 zł o 48 proc. i przy podstawie ponad 720 zł o 53 proc. Obniżki te mogą być zastosowane również względem osób już pobierających zasiłki, przyczem koniec okresu kryzysowego ustali Rada Ministrów.

Z. K.

Jak powstały ogłoszenia matrymonjalne.

Kolebką ogłoszeń matrymonjalnych jest Anglia. Dnia 18 lipca 1695 r. ukazały się w „Collection for Improvement of Husbandry entrade" pierwsze dwa ogłoszenia matrymonjalne. Założycielem pierwszych pism matrymonjalnych był Hugton, ale ówcześni czytelnicy wyśmieli go i wyszydzili. Dopiero w 80 lat później przyjął się ten pomysł. Dzienniki „Daily Advertiser" i „Public Advertiser" ukazały się w niebywałej wprost ilości egzemplarzy, bo 20.000 dziennie. Prócz tego wydawano w r. 1785 niedzielne gazety, zawierające oferty małżeńskie, przyczem wśród 500—600 poszukujących w ciągu tygodnia było 80 pr. kobiet. W Londynie powstały specjalne instytuty zawierania małżeństw, „etablissement" i kluby, wydające prospekty, informacje i posiadające dokładne dane, dotyczące osób zainteresowanych. Kandydaci dzielili się na 4 klasy. Do kl. I-ej należeli ludzie młodzi urodziwi i majętni, do II-ej starsi już i gorzej nieco sytuowani, do III-ej jeszcze starsi, do IV-ej lekko ułomni, wdowcy, rozwodnicy itd. Rok 1850 był rokiem rozkwitu tego rodzaju przedsiębiorstw, a wiek XX przyniósł ze sobą utrwalenie się tej instytucji, jako niezbędnej prawie w życiu społeczeństwa.

KODEKS KARNY W ZASTOSOWANIU DO PSÓW.

Sąd apelacyjny w Rouen ogłosił oryginalny wyrok. Chodziło o to, że w wielu rzeźniach mięso, uznane za niezdatne na sprzedaż, przeznaczone zostaje dla psów i sprzedawane po niskich cenach. Pewien mieszkaniec Rouen wniósł zażalenie na rzeźnika Brune, który sprzedał mu dla psa mięso krowy chorej na gruźlicę. Sąd skazał niesumiennego rzeźnika na 500 frs. kary, a czeladnika jego na 100 frs. Rzeźnik apelował, lecz sąd apelacyjny podwyższył mu jeszcze karę o 15 dni bezwzględnego aresztu, pozatem pociągnął do odpowiedzialności zarządzającego rzeźnią, skazując go na 1 miesiąc aresztu.

CZY WIECIE, ŻE...

— W Czechosłowacji otrzymuje rocznie świadectwa szoferskie 25.000 osób.

— Badania prof. Benjamin'a dowiodły, iż 90 proc. dzieci „nerwowych" stało się niemi naskutek urazów psychicznych w wieku od 2 do 3 lat.

— 150 aparatów lotniczych, należących do osób prywatnych, zarejestrowanych jest w Czechosłowacji.

— W celu stwierdzenia wewnętrznego stanu spojeń żelaznych na mostach stosuje się obecnie we Francji prześwietlenie rentgenowskie, które daje dobre wyniki przy grubości belek do 30 cm.

PRZYMUS RADJOFONJI W ROSJI.

Przymusowe korzystanie z radio wchodzi w zakres służby wojskowej w Rosji. Żołnierze przebywający w koszarach muszą dwie godziny dziennie poświęcić na słuchanie audycyj radjowych. Zarządzenie to ma na celu odciągnięcie żołnierzy od przebywania w kantynach, a pozatem dowództwo obiecuje sobie uzyskać w ten sposób większy wpływ na wyszkolenie polityczne szeregowców.

MILJONERZY W CZECHOSŁOWACJI.

W Czechosłowacji liczba miljonerów jest wcale pokaźna, gdyż sięga 326 osób, które dysponują dochodem rocznym ponad 1 miljon koron. Z tej liczby 24 osoby posiadają dochód powyżej 5 miljonów koron rocznie, 40 — od 3 do 5 miljonów koron, 67 — od 2 do 3 miljonów kr. Pozostali miljonerzy w liczbie 195 muszą się zadowolnić skromną sumą jednego do dwóch miljonów koron dochodu rocznego. Jak na te czasy — wcale niezłe utrzymanie.

Meksyk lubi krwawe rozrywki.

Meksykanie przepadają za rozrywkami wywołującemi silne emocje. Najczęstszą z tych rozrywek i najbardziej w kraju tym zaklimatyzowaną jest „walka kogutów", która emocjonuje tłumy widzów i rozwija w nich pyłkę hazardu, bowiem przy walkach kogutów odbywają się zakłady, nie ustępujące w niczem hazardowi totalizatorowemu na wyścigach.

Otóż według danych oficjalnych, opublikowanych przez departament oświaty i ministerstwo finansów, w Meksyku istniało w roku 1932 przedsiębiorstw rozrywkowych aż 2.027. Ludność kraju liczy 17 miljonów osób, w tem około 50 proc. analfabetów.

Klasyfikacja tych przedsiębiorstw i zakładów rzuca pewne światło na kulturę i charakter społeczeństwa meksykańskiego. Sportowi zatem służyło 372 ośrodki i stadjony, muzie kinematograficznej — 547 kin, sztuce scenicznej — 352 teatry. Pozatem funkcjonowało: 167 cyrków, 711 aren wynajmowanych na walki kogutów.

Walki kogutów mają przebieg krwawy, gdyż specjalnie hodowane i tresowane do tej osobliwej rozrywki ptaki zaopatrzone są w ostre jak brzytwy stalowe ostrogi, które przed rozpoczęciem zapasów przytwierdza się im rzemykiem do nogi. Wynik zażartej masakry jest najczęściej taki, iż zarówno zwycięzca jak i zwyciężony przedstawiają obraz nędzy i rozpaczy: krew leje się z licznych ran, strzępy pierza i skóry zalegają „arenę". A rozgorączkowany tłum widzów bije brawo skrwawionemu zwycięzcy, który trzyma się jeszcze jako tako na nogach.

Hodowcy kogutów, którzy sami też biorą żywy udział w zakładach, zbierają spore sumy a niekiedy i majątki za wyhodowanie wyjątkowo mocnych i dzikich kogutów. Rząd próbował początkowo przeciwdziałać tej dzikiej rozrywce, ale wobec zdecydowanego oporu publiczności, rekrutującej się nietylko z niższych sfer, musiał ustąpić.

Or.

Obwieszczenie

w przedmiocie regulowania cen przetworów zbóż chlebowych.

Na podstawie rozporządzenia Wojewody Pom. z dnia 22 września 1932 r. o regulowaniu cen przetworów zbóż chlebowych, mięsa i jego przetworów (Pom. Dz. Woj. nr. 20 poz. 530) ustalam po wysłuchaniu opinji komisji do badania cen następujące ceny za

1. chleb żytni za 1 kg. 0,33 zł
2. chleb razowy za 1 kg. 0,30 zł
3. za bułkę wagi 55 gr. 0,05 zł.

Ceny powyższe obowiązują od dn. 28. II. 1933 r. i są cenami maksymalnemi.

Winni żądania lub pobierania cen wyższych od ustalonych ulegną na podstawie art. 4. i 5. rozporz. Prezydenta R. P. z 31. VIII. 1926 (Dz. Ust. nr. 91. poz. 527) w związku z art. 63. i 64. rozporządzenia Prez. R. P. z 22. III. 1928 o postępowaniu karno-administracyjnem (Dz. Ust. nr. 36. poz. 365) karze aresztu do 6 tygodni lub grzywny do 3.000 zł.

Jednocześnie wzywam wszystkich konsumentów, by cen — wyższych od ustalonych nie płacili, a żądających wzgl. pobierających ceny wyższe podawali mi do ukarania.

Swiecie, dnia 27. II. 1933 r.

Starosta Powiatowy: (—) Krawczyk.

Powyższe do wiadomości i zastosowania się.

Nowe, dnia 2 marca 1933 r.

Burmistrz.

NASZ DODATEK ILUSTROWANY

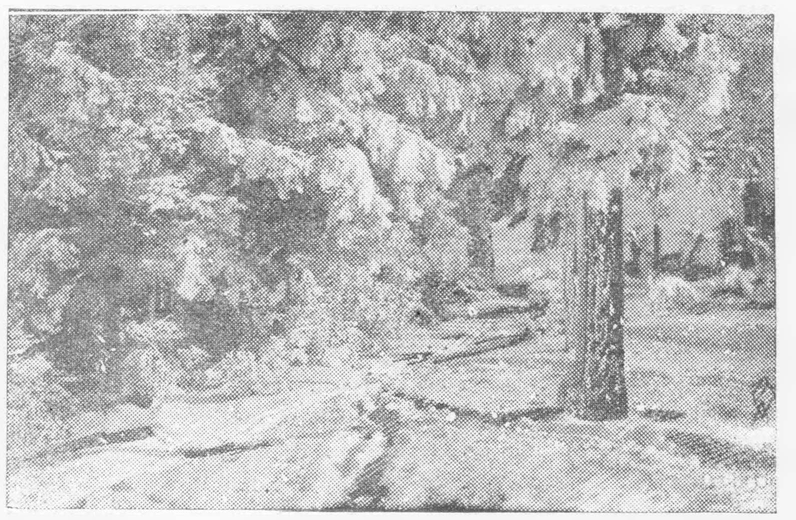
NIEDZIELA, 5 MARCA 1933 R.

Międzynarodowe zawody narciarskie w Davos

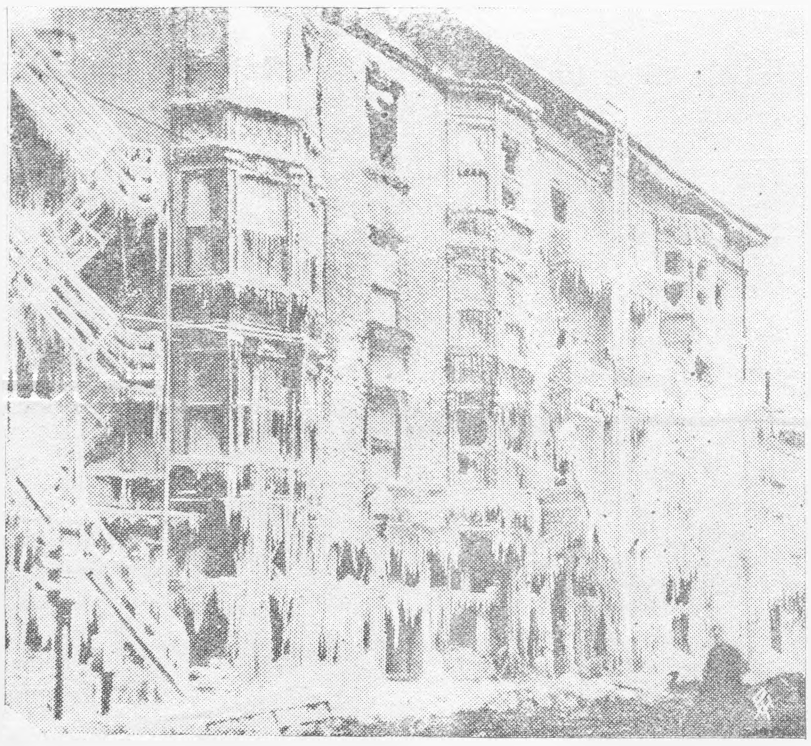
Od kilku dni odbywają się w okolicach Davos międzynarodowe zawody narciarskie. Zawody te odbywają się w warunkach niezwykle pomyślnych ze względu na obfity suchy śnieg. Na zdjęciu naszem widzimy jedną z zawodniczek p. Margrit Bertsch na finiszu.

Zima w Beskidach

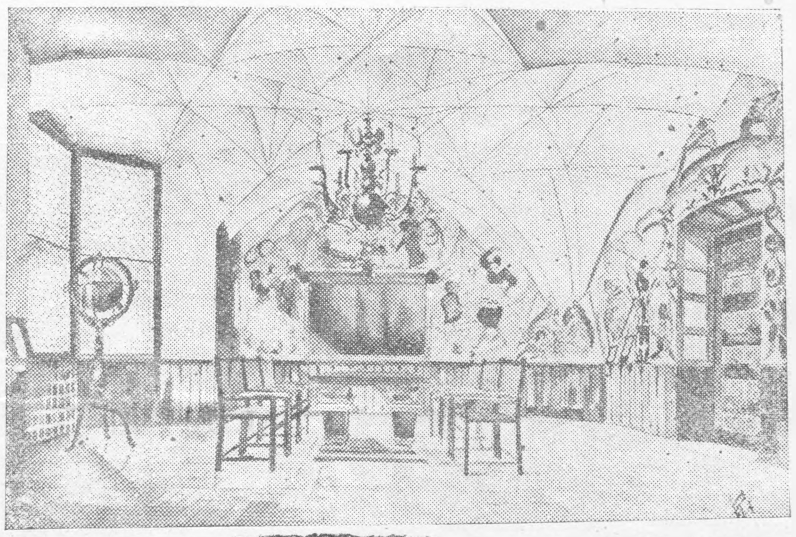
Okolice podtatrzańskie przedstawiają w zimie niezwykle uroczy widok, zwłaszcza w czasie większych opadów śnieżnych. Na zdjęciu naszem widzimy piękny obrazek, przedstawiający las w szacie śnieżnej z okolic Zwardonia w Beskidach.

Mróz i ogień

W ostatnich kilku dniach stanów Stanów Zjednoczonych A. P. nawiedziła niesłychanie ostra fala mrozów. Widać to doskonale na naszem zdjęciu, na którem odbiła się walka dwuch żywiołów: mrozu i ognia. Na zdjęciu tem widzimy mianowicie ruiny domu, który padł ofiarą pożaru, pokrytego grubemi soplami lodu, powstałemi ze strumieni wody zalewających płonący dom z hydrantów.

Polska sala w „Katedrze Wiedzy" w Pittsburgu

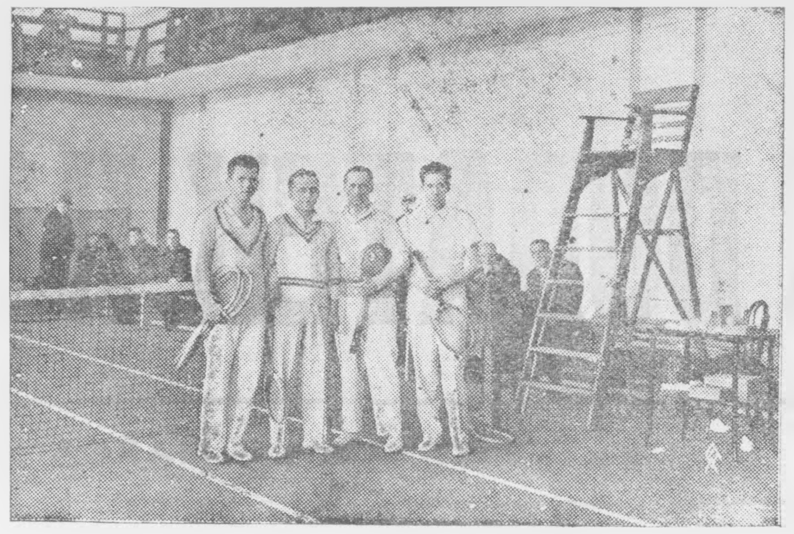
W Pittsburgu, stolicy stanu Pensylwanja w Stanach Zjednoczonych Ameryki Północnej przystąpiono przed kilku tygodniami do budowy olbrzymiego 50-cio piętrowego gmachu „Katedry Wiedzy", który będzie największym a zarazem i najwyższym uniwersytetem świata. W uniwersytecie tym posiadać będą własne sale reprezentacyjne wszystkie narodowości, zamieszkujące stan Pensylwanja. W związku z tem wyłoniono w kolonji polskiej w Pittsburgu specjalny komitet, który zajmuje się zbudowaniem sali polskiej. Komitet ten zwrócił się do Towarzystwa polsko-amerykańskiego w Warszawie z prośbą o dostarczenie projektu tej sali. Projekt taki na polecenie towarzystwa wykonał prof. Szyszko-Bohusz. Wobec tego, że cały gmach uniwersytetu zaprojektowany jest w stylu gotyckim, przeto i sala polska musi być utrzymana w tym samym stylu. Prof. Szyszko-Bohusz wybrał gotyk polski (Bibljoteka Jagielońska w Krakowie). Sala ta służyć będzie jako miejsce zebrań i odczytów, a równocześnie ma być świątynią ducha i wiedzy polskiej. Na zdjęciu naszem widzimy projekt sali, wykonany przez prof. Szyszko-Bohusza. W sali tej ustawiona będzie kopja globusu Kopernika. W bocznych gablotkach mieścić się będą manuskrypty najwybitniejszych polskich przedstawicieli literatury, poezji, muzyki i t. d.

Stulecie Opery Warszawskiej

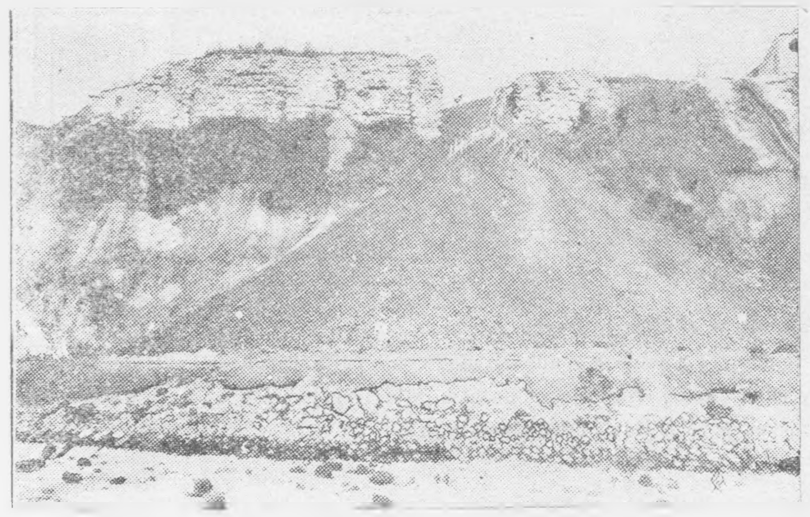

W dniu 22 lutego z okazji stulecia istnienia Opery, w Teatrze Wielkim odbyło się pod protektoratem Pana Prezydenta Rzeczypospolitej Ignacego Mościckiego i P. Marszałka Józefa Piłsudskiego uroczyste przedstawienie, na którem odegrano operę Rossini'ego „Cyrulik Sewilski", która to opera wystawiona była przed 100-tu laty na otwarcie przedstawień operowych w obecnym gmachu Teatru Wielkiego. W związku z tą uroczystością podajemy odtwórcę Almavivy w „Cyruliku Sewilskim" przed stu laty Juljana Dobrskiego (pierwszy na lewo), podobiznę Pauliny Rivoli odtwórczyni roli Halki w operze „Halka", (druga od strony lewej), a następnie podobiznę ówczesnego dyrektora Opery Tomasza Nideckiego i Macieja Kamińskiego, twórcy pierwszych polskich oper. Ilustracje te pochodzą ze zbiorów p. Edwarda Wrockiego.

Pierwsze w Polsce zawody tenisowe w krytej hali

26 lutego uruchomiono w Warszawskim Ognisku Polskiej Y. M. C. A. pierwszy w Polsce kryty kort tenisowy. Korzystanie z krytego kortu w czasie zimy ma olbrzymie znaczenie dla formy naszych tenisistów, gdyż pozwala im kontynuować trening także w okresie zimowym. Przerwy zimowe, stosowane dotychczas z konieczności, odbijały się fatalnie na formie naszych asów tenisowych i powodowały liczne porażki w międzynarodowych spotkaniach. Na zdjęciu naszem widzimy od strony lewej: Wittmana, Tłoczyńskiego, Marszewskiego i Popławskiego, po rozegraniu pierwszego meczu w krytej hali.

Zdziś chce latać

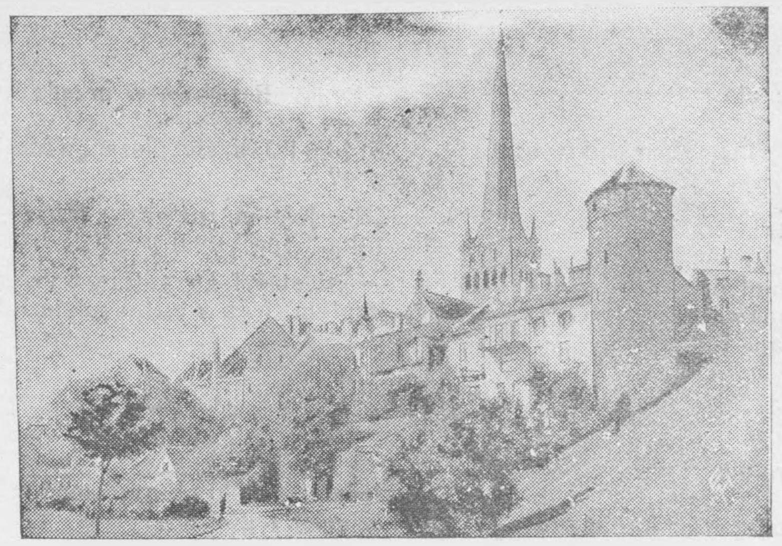
Mały Zdziś pozazdrościł lotnikom ich podniebnych szlaków. Perswazje ani tłumaczenia nie pomogły. Niania ubrała go w piękny kostjum lotniczy i Zdziś wraz z tatusiem poleci samolotem.

(Z lewej)

Zabytki średniowieczne w Grodnie

Na zdjęciu naszem widzimy ruiny zamku obronnego w Grodnie z resztkami murów, pochodzącego z czasów Ks. Witolda (1392 r.) Zamek ten stoi na dość wysokiem wzgórzu nad brzegiem Niemna. W ostatnich czasach przystąpiono do prac, mających na celu wzmocnienie stoków wzgórza oraz utrwalenie resztek pozostałych murów zamczyska.

ŚWIĘTO NARODOWE W ESTONJI

W dniu 24 lutego Republika Estońska obchodziła uroczyście rocznicę ogłoszenia swej niepodległości, największego święta państwowego i narodowego. W związku z tem podajemy trzy zdjęcia. Na zdjęciu pierwszem widzimy piękny widok na górę Zamkową w Tallinnie, na drugiem grupę włościan estońskich w tańcu narodowym, na trzeciem dwóch włościan z oryginalnemi instrumentami narodowemi.

Z wystawy w IPS

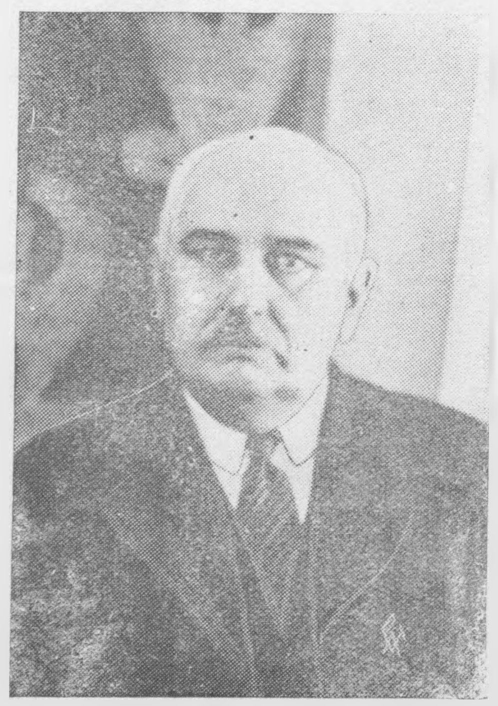
Instytut Propagandy Sztuki zainicjował w ostatnich czasach urządzenie wystaw także w lokalu kawiarni IPS. Wystawy te cieszą się wielkiem powodzeniem, stanowiąc główną atrakcję dla szerokiej publiczności. Zdjęcie nasze przedstawia autolitografję p. Józefa Toma, p. t. „Motyw z Lublina".

Nowy podsekretarz stanu w Ministerstwie Opieki Społecznej

Pan Prezydent Rzeczypospolitej mianował posła na Sejm dr. Kazimierza Ducha podsekretarzem stanu w Ministerstwie Opieki Społecznej. Na zdjęciu naszem widzimy podobiznę p. wiceministra dr. Ducha.

Zmiana w Ministerstwie Skarbu

Pan Prezydent Rzeczypospolitej mianował dotychczasowego podsekretarza stanu w Ministerstwie Opieki Społecznej p. Kazimierza Rożnowskiego podsekretarzem stanu w Ministerstwie Skarbu. Zdjęcie nasze przedstawia nowego podsekretarza stanu w Min. Skarbu.

Raid dla narciarzy

Na zdjęciu naszem widzimy pokryte śniegiem góry w okolicach Davos, do którego zjeżdżają się obecnie z całej niemal Europy tysiące narciarzy.

Z wycieczki pociągiem „Narty-Bridge-Dancing"

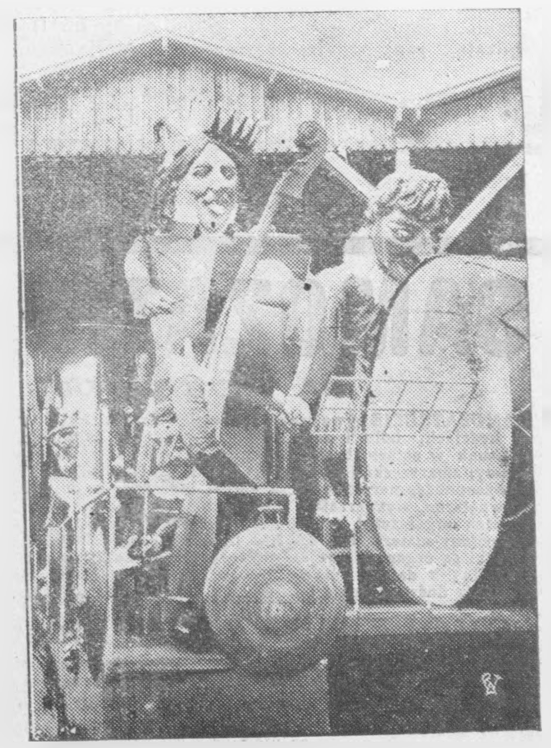
Lwowska Dyrekcja Kolei Państwowych uruchomiła specjalny pociąg, kursujący w niedzielę ze Lwowa w okolice Podkarpacia. Pociąg ten służy głównie celom turystycznym i ułatwić ma narciarzom lwowskim dostęp do terenów narciarskich. Na zdjęciu naszem widzimy krajobraz górski pogranicza polsko czeskosłowackiego w okolicy Ławocznego, gdzie kończy się trasa pociągu „Narty-Bridge-Dancing"

Rower-Narty

Dozorca drogowy w Iwju p. Gnatowski skonstruował pomysłowy rower na nartach, na którym jeździ z dość znaczną szybkością, wzbudzając wśród mieszkańców Iwja niebylejaką sensację. Rower zbudowany jest w ten sposób, że zamiast przedniego koła do widełek przymocowaną została szeroka narta ruchoma, zwracająca się przy pomocy kierownicy w różnych kierunkach. Pod kołem tylnem znajduje się druga narta z wyżłobieniem w środku, w które wchodzi koło, dotykając przez to wyżłobienie ziemi. Na zdjęciu widzimy wynalazcę na jego rowerze-nartach.

Karnawał na jasnym brzegu

Jedną z atrakcyj sezonu zimowego w Nicei są pochody karnawałowe masek, mających wygląd niezwykle groteskowy. Na zdjęciu naszem widzimy J. K. M. Karnawał LV, wyjeżdżający z hangaru, na ulice Nicei.

HUMOR

Rozumowanie chłopskie.

Ksiądz: Macieju, zgadzajcie się ze swoją Magdą, bo mąż i żona to jedno ciało.

Maciej: Za przeproszeniem jegomości, temu ja nie wierzę, bo jak mnie w karczmie zbiją, ona nie czuje, a jak ja ją stłukę, to ja nie czuję.

W miesiąc po ślubie.

— A ty, Władziu sprzedałbyś mnie?

— Nigdy w życiu.

— Nawet za tysiąc?

— Wcale nie.

— No, a za sto tysięcy?

— E, nie mówmy o tem!...

— Za miljon?

— Cooo?... a gdzież jest taki głupiec, który tyle dajel?

W szkole

— Odmieniaj mi formę czasownikową: Ja nie mam

Uczeń: Ja nie mam
Tobie wzięli
on plajta
my mamy nadzór
wy macie sekwestr
oni, one mają figę.

Naturalnie.

— Moja Kasiu — odzywa się do dziewczyny wiejskiej pani domu. — Czy nie mogłabyś zamiast godzinami rozmawiać przy studni, siedzieć w pokoju?

— Mogłabym, proszę pani, ale w pokoju chłopcy koni nie poją.

Smutne następstwo żeniaczki.

„Czyś nie zauważył, przyjaciela Boruckiego, jak sam ze sobą na ulicy rozmawiał. Nie podobna przecie przypuścić, żeby zmysły jego nie były w porządku".

„Ależ gdzież tam. Widzisz, to jedyna sposobność, gdy może przyjść do słowa od czasu jak się ożenił".

Nasze dzieci

— Tatko kochany, czy osieł ma także czasami ból uszu?

— A z pewnością.

— To dużo waty potrzeba aby mu napakować w uszy.

Więcej warte.

— Pieniądze, lub życie!

— Mam dziesięć groszy.

— Dawaj! To zawsze więcej od twego życia warte!

Wersalczyk.

Doktor galant (do młodej pacjentki, badając puls):

— Nie wiem, doprawdy, co jest mniejsze: pani rączka, czy pani gorączka?

Rozmowa w urzędzie.

Kolego! Jak się pisze „wtorek", na końcu k czy g?

„Nie jestem pewny. Muszę zajrzeć do słownika." (po chwili):

— Niestety! wszystkie wyrazy na literę f przejrzałem, lecz wtorku znaleść nie mogę.

W sądzie

Sędzia: Oskarżony, możesz przytoczyć okoliczności łagodzące?

Oskarżony: Naturalnie, bo już kilka razy byłem karany i na nic się zdało, to i teraz żadna kara nie pomoże.

U bogatego finansisty.

— Patrz Pan, ta zbroja to pozostałość po moim dziadku.

— Tak? Nie wiedziałem doprawdy, że pański przodek handlował starem żelaztwem.

Z opowiadań myśliwskich

— Pokazuje się lwica. Trach, trach!! już po niej. Druga — trach, trach!! leży.. Wychodzi na mnie lew..

— Słuchaj, jeśli i tego lwa zabijesz, dam ci kopniaka.

— Długo, długo celuję.. i chybiam.

Przezorny służący.

„Obudzisz mię jutro o czwartej z rana", rzekł pewien pan do służącego. W nocy przychodzi służący i budzi pana. „Jakto?" pyta tenże, „czy już czwarta godzina." „Nie", odpowiada mądry sługa, dopiero godzina druga, ale chciałam panu powiedzieć, że pan jeszcze dwie godziny spokojnie spać możesz."

Nasi żebracy.

Pan: Powiedziałem już raz, że zdrowym nie daję...

Zebraczka: Cóż to! pan chce żebym dla pańskich dwóch groszy zaraz cholery dostała.

Coraz nudniej.

Coraz nudniej jest na świecie. Poznałem wczoraj niemowlę przy piersi, które ze złością rzekło do matki, gdy je chciała nakarmić:

— Można oszaleć! Co dzień to samo.

Odbito w **Drukarni Polskiej Jana Majerowicza**, Jarocin ul. Gołębia 3.